

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради ЧДТУ
протокол № 11хн від 28.08.2021р.
Голова Вченої ради ЧДТУ

Григор О.О.

Наказ ЧДТУ № 251/01 від 30.08.2021р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВІ ШКОЛИ
ЧЕРКАСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Черкаси
2021

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Наукова школа Черкаського державного технологічного університету (далі – Університет) – це науковий колектив дослідників різної кваліфікації та вікових груп, який сформувався за певний період науковцями, що працюють в одному науковому напрямі, проводять дослідження з пріоритетних напрямів науки і техніки та отримують важливі наукові результати, які є визнаними в Україні та за її межами.
- 1.2. Колектив наукової школи утворюється відповідно до історичних традицій Університету, спрямованих на формування поколінь професійної, наукової та культурної еліти України.
- 1.3. Наукова школа здійснює науково-дослідну, науково-інноваційну, науково-організаційну, науково-методичну, винахідницьку, патентну, грантову та проектну діяльність відповідно до чинного законодавства України, Статуту Черкаського державного технологічного університету, затверджених положень, наказів та розпоряджень ректора, проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків, перспективних та річних планів роботи, договорів зі сторонніми організаціями.
- 1.4. Наукову школу очолює її засновник(и) або його послідовник(и) (доктори наук, кандидати наук), які координують дослідницьку діяльність наукового колективу з певного наукового напрямку, є відомими фахівцями у зазначеній галузі, мають високий авторитет та вагомі наукові здобутки, визнані науковою спільнотою.
- 1.5. Наукову школу розвиває колектив дослідників різних поколінь (докторів наук, професорів, викладачів, наукових співробітників, докторантів, аспірантів, студентів), різної наукової кваліфікації та різних вікових груп, які виконують під керівництвом видатних провідних учених розробку актуальних наукових проблем у певній галузі науки або суміжних галузях.
- 1.6. Основними ознаками наукової школи є:
 - наявність та подальший розвиток сучасного перспективного напрямку в науці;
 - спільність основного кола завдань, які розв'язуються в школі, для всіх її представників;
 - спільність принципів і методології наукових досліджень у розв'язанні поставлених завдань;
 - підготовка аспірантів, супровід молодих учених у їх науковій діяльності через безпосередній і тривалий науковий контакт керівника школи та його учнів.
- 1.7. Кількість сформованих наукових шкіл в Університеті не обмежується. Наукові школи є базою для підготовки кадрів вищої кваліфікації, виконання бюджетних і госпдоговірних робіт.
- 1.8. Статус наукової школи надає Вчена (науково-технічна) рада Університету за поданням керівника наукової школи.

II. ЗАВДАННЯ НАУКОВОЇ ШКОЛИ

- 2.1. Наукова школа зберігає та розвиває наукові традиції засновників школи і вважає своїм головним завданням подальший розвиток наукового потенціалу за напрямками школи.
- 2.2. Наукова школа створює належні умови для підготовки кадрів вищої кваліфікації з певного наукового напрямку, використовуючи притаманний їй стиль роботи, свої особливі підходи до розв'язання наукових проблем, спільне мислення тощо.
- 2.3. Представники наукової школи
 - беруть активну участь:
 - у виконанні проектів фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету;
 - у міжнародних та вітчизняних конкурсах на отримання грантів, премій, стипендій для видатних учених і найталановитіших молодих учених тощо;
 - виконанні госпдоговірних науково-дослідних робіт на замовлення фізичних і юридичних осіб;
 - забезпечують свій особистий внесок у розвиток наукової школи шляхом:
 - публікаційної діяльності;
 - оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності;
 - захисту дисертацій;
 - доповіді на наукових конференціях, семінарах, симпозіумах, вебінарах, тощо;
 - презентації здобутків наукової школи на міжнародних і вітчизняних виставках, ярмарках тощо).
 - залучають до наукової діяльності за напрямками наукової школи студентів, аспірантів, докторантів;
 - виступають рецензентами, експертами, опонентами на захистах дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук, доктора філософії, доктора наук за науковими напрямками школи;
 - беруть участь у роботі спеціалізованих вчених рад, науково-експертних рад МОН України, координаційних, проблемних та інших структур;
 - виступають з ініціативою щодо прийняття нових нормативних актів та вдосконалення діючих положень, які регламентують організацію, порядок і умови виконання наукових досліджень.

III. КВАЛІФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ДЛЯ РЕЄСТРАЦІЇ ТА АТЕСТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОГО КОЛЕКТИВУ ЯК НАУКОВОЇ ШКОЛИ

- 3.1. Наукова школа – це колектив дослідників, що складається мінімум з трьох поколінь вчених, представники кожного з яких є послідовниками попереднього покоління, об'єднаних для виконання досліджень з певного наукового напрямку, і включає, як мінімум, одного доктора наук та п'ятьох кандидатів наук (докторів філософії). Наукова школа, як правило, повинна включати молодих учених, аспірантів, докторантів, студентів.
- 3.2. Вимоги до керівника наукової школи:
- доктор наук, професор або старший науковий співробітник, штатний співробітник Університету, який підготував не менше 1 доктора наук та 5 кандидатів наук (докторів філософії);
 - керував (керує) вітчизняним та (або) зарубіжним науковим проектом;
 - має публікації, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science;
 - систематично бере участь у міжнародних наукових заходах;
 - здійснює підготовку наукових кадрів.
- 3.3. Основними здобутками наукової школи в певному науковому напрямі вважаються:
- участь у фундаментальних та/або прикладних дослідженнях, що проводяться за рахунок загального фонду державного бюджету, міжнародних і вітчизняних фондів, а також підприємств, організацій і інших установ;
 - участь у міжнародних та (або) вітчизняних грантових програмах і проектах;
 - функціонування спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій (кандидата наук, доктора філософії, доктора наук) за профілем наукової школи;
 - підготовлені висококваліфіковані наукові кадри;
 - наукові публікації в провідних зарубіжних і вітчизняних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science;
 - наявність об'єктів інтелектуальної власності (об'єкти авторського права, об'єкти патентного права, інше);
 - наявність періодичного наукового фахового видання за профілем роботи наукової школи, членство представників наукової школи в редакційних колегіях провідних наукових видань;
 - участь у наукових заходах міжнародного рівня;
 - участь у роботі експертних, координаційних рад МОН України та інших органів державної влади, членство в спеціалізованих вчених радах, підготовка відгуків офіційних опонентів, експертних висновків, відгуків на автореферати, рецензій на монографії, статті тощо;

- організація та проведення міжнародних і всеукраїнських наукових заходів (конференцій, виставок, вебінарів тощо);
- залучення студентів до наукової діяльності та визнання їх наукових здобутків на регіональному, всеукраїнському, міжнародному рівнях;
- угоди про наукове співробітництво з провідними зарубіжними і вітчизняними науковими організаціями, закладами вищої освіти, підприємствами, організаціями та установами;
- громадське визнання досягнень представників наукової школи (Державні премії України, відзнаки Президента, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, почесні звання, стипендії, премії, грамоти, дипломи та інші відзнаки);
- наявність постійних зв'язків з колегами з інших закладів вищої освіти, академічних інститутів НАН України, провідних закордонних університетів та дослідницьких інституцій з результатами діяльності в формі спільних наукових досліджень, публікацій тощо;
- монографії, підручники, посібники із зазначеного наукового напрямку автора (авторів) наукової школи.

IV. РЕЄСТРАЦІЯ ТА АТЕСТАЦІЯ НАУКОВОЇ ШКОЛИ

- 4.1. Рішення про реєстрацію та внесення дослідницького колективу до реєстру наукових шкіл Університету ухвалює Вчена (науково-технічна) рада Університету. Рішення вводиться в дію наказом ректора. Термін внесення наукової школи до реєстру – 5 років.
- 4.2. Ведення реєстру наукових шкіл Університету покладається на науково-дослідний інститут.
- 4.3. Для внесення дослідницького колективу до реєстру наукових шкіл Університету керівник школи формує та подає до Вченої (науково-технічної) ради пакет документів за формами, наведеними в Додатках 1 і 2.
- 4.4. Атестація наукової школи відбувається кожні 5 років на Вченій (науково-технічній) раді Університету. Для цього не пізніше ніж за 3 місяці до закінчення терміну внесення наукової школи до реєстру керівник школи подає до Вченої (науково-технічної) ради пакет документів за формами, наведеними в Додатках 1 і 2. Вчена (науково-технічна) рада Університету на основі оцінювання наданих матеріалів виносить рішення про атестацію наукової школи. Рішення вводиться в дію наказом ректора.

V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ НАУКОВОЇ ШКОЛИ

- 5.1. Усі члени наукових шкіл Університету мають право:
 - на належні умови праці;
 - представляти Університет на міжнародних і всеукраїнських наукових заходах, форумах, конференціях тощо;

- у межах чинного законодавства залучати кошти для розвитку дослідницької бази тих структурних підрозділів (факультет, кафедра, лабораторія), в межах яких вони функціонують;
 - отримувати всебічну підтримку з питань формування та розвитку наукових шкіл за науковими напрямками.
- 5.2. **Обов'язки членів наукових шкіл Університету:**
- керівник наукової школи здійснює організацію та керівництво всіма видами діяльності наукової школи та несе відповідальність за результати її роботи;
 - щорічно до 1 лютого надавати інформацію науково-дослідному інституту щодо здобутків наукової школи за попередній календарний рік;
 - скеровувати свою діяльність на формування позитивного іміджу, інноваційного розвитку та зміцнення кадрового потенціалу Університету.

VI. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ

- 6.1. Наукова школа Університету функціонує в рамках взаємовідносин з:
- адміністрацією Університету – щодо питань забезпечення необхідних умов для здійснення наукової діяльності;
 - науково-дослідним інститутом – щодо питань організації та проведення наукових заходів, подання заявок на участь у науково-дослідних проектах;
 - факультетами та кафедрами Університету – щодо питань формування стратегії розвитку наукової діяльності.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 7.1. Це Положення в повному обсязі набирає чинності з дати затвердження Вченою радою Університету.
- 7.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом по Університету.
- 7.3. Положення складено в двох ідентичних друкованих примірниках: 1-й примірник зберігається у Вченій раді, 2-й примірник – в науково-дослідному інституті.

КВАЛІФІКАЦІЙНА КАРТА НАУКОВОЇ ШКОЛИ

(заповнюється станом на дату подання заявки про реєстрацію/атестацію, враховуючи досягнення наукової школи за останні п'ять років)

1. Назва наукової школи.
2. Галузь знань.
3. Загальні відомості про школу:
 - 3.1. засновник(и) (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, почесні звання);
 - 3.2. науковий керівник (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, почесні звання, місце роботи і посада);
 - 3.3. кількісний склад наукової школи (осіб);
 - 3.4. кваліфікаційний склад наукової школи (осіб):
 - академіків, член-кореспондентів Академії наук (національного та галузевого статусів);
 - докторів наук;
 - кандидатів наук (докторів філософії).
4. Наукові досягнення наукової школи:
 - 4.1. теми науково-дослідних робіт, що виконувались (виконуються) за рахунок загального фонду державного бюджету, міжнародних і вітчизняних фондів, грантів, а також підприємств, організацій та установ (науковий керівник, номер держреєстрації або дата і номер документа (листа, угоди тощо), що підтверджує виконання роботи, терміни виконання);
 - 4.2. заявки на участь у міжнародних та (або) вітчизняних освітніх, наукових, стипендіальних проектах і програмах (ПІБ, назва конкурсу (програми), дата і номер заявки (супроводжуючого листа), рік подання);
 - 4.3. діючі спеціалізовані вчені ради Університету із захисту дисертацій (кандидата наук, доктора філософії, доктора наук) за профілем наукової школи;
 - 4.4. підготовка докторів наук, кандидатів наук, докторів філософії (ПІБ наукового керівника, ПІБ здобувача, спеціальність, за якою відбувався захист, рік та заклад, де відбувався захист);
 - 4.5. найвагоміші наукові публікації (монографії, підручники, статті, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science);
 - 4.6. об'єкти інтелектуальної власності, об'єкти авторського права, ліцензії;
 - 4.7. наявність періодичного наукового фахового видання ЗВО та (або) членство представників наукової школи у редакційних колегіях провідних наукових видань (ПІБ, назва видання, посилання та редколегію видання);

- 4.8.участь у наукових заходах міжнародного рівня (ПБ, назва заходу, посилання на факт, що підтверджує участь у заході);
- 4.9.участь у роботі експертних, координаційних рад МОН України та інших органів державної влади, членство в спеціалізованих вчених радах, підготовка відгуків офіційних опонентів, експертних висновків, відгуків на автореферати, рецензій на монографії, статті тощо;
- 4.10.організація та проведення міжнародних і всеукраїнських наукових заходів (конференцій, виставок, вебінарів тощо);
- 4.11.підготовка переможців студентських наукових конкурсів (проектів) та олімпіад на регіональному, всеукраїнському, міжнародному рівнях (ПБ наукового керівника, ПБ студента, назва конкурсу (олімпіади), зайняте місце (I, II, III));
- 4.12.угоди про наукове співробітництво з провідними зарубіжними та (або) вітчизняними науковими організаціями, закладами вищої освіти, підприємствами, організаціями та установами (дата і номер угоди, термін дії);
- 4.13.громадське визнання досягнень представників наукової школи (Державні премії України, відзнаки Президента, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, почесні звання, стипендії, премії, грамоти, дипломи та інші відзнаки);
- 4.14.кількість доповідей на наукових конференціях різного рівня, у тому числі міжнародних та закордонних, за останні 5 років.

Керівник наукової школи

ПБ

Дата

Підпис

ВІДОМОСТІ ПРО КОЛЕКТИВ НАУКОВОЇ ШКОЛИ

№	П.І.Б.	Дата народження	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи, посада	Загальна кількість публікацій
1	2	3	4	5	6

Керівник наукової школи

ПІБ

Дата

Підпис